

Persbericht - Geactualiseerde Petitie voor Voedselsoevereiniteit en Klimaatrechtvaardigheid, kritische analyse COP26, en rol van de media

Afgelopen week stuurde Werkgroep Voedselrechtvaardigheid bijgaande petitie en begeleidende brief naar minister-president Rutte, de minister en staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en tevens aan de Tweede Kamercommissies binnen deze beleidsterreinen. Dat deden we met het oog op de nu gaande klimaatop COP26 in Glasgow, de WTO ministeriële top van 29 november t/m 3 december in Genève en de huidige hervorming van Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB). In de petitie wordt naast een analyse en een aantal voorstellen gedaan op gebied van:

- **Voedselsoevereiniteit binnen landbouw- en handelsbeleid;**
  - **Klimaatrechtvaardigheid en energiezekerheid;**
  - **Het stoppen van de Nederlandse en Europese schending van mensenrechten en van *green washing*.**
- Deze voorstellen worden ondersteund door 44 ontwikkelings-, milieu-, boeren-, mensenrechten-, inheemse volkeren- en vrouwenorganisaties en tevens 275 burgers in binnen- en buitenland. ¹

Een vergelijkbare petitie stuurden we in 2011 naar de vergelijkbare ministeries en commissies.² Maar op gebied van klimaat, voedselzekerheid, biodiversiteit, een eerlijk verdienmodel voor gezinsbedrijven in de landbouw en het respecteren van mensenrechten en inheemse volkeren, is de situatie vooral verslechterd. Wij denken dat het niet opvolgen van de voorgestelde maatregelen in 2011, hier een rol in heeft gespeeld. U vindt een verdere analyse in de petitie. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft staatssecretaris Bleker destijds een reactie op deze petitie geschreven. ³ Hieruit blijkt onder andere een groot geloof in vrijhandel zelfs in de landbouw, hoewel de praktijk anders uitwijst. Ook wordt niet erkend dat de huidige Europese landbouwsubsidies leiden tot handelsverstoring in het mondiale Zuiden, en blijft men soja met RTRS-keurmerk en palmolie via RSPO 'verantwoord' en 'duurzaam' noemen.

Kritische analyse en noodkreten vanuit de COP26

Binnen het klimaatbeleid zoals dat nu wordt besproken tijdens de COP in Glasgow, in de EU en in Den Haag, is het geloof in marktgerichte oplossingen zoals emissiehandel (ETS) nog steeds groot. De oproep van o.a. De Nederlandse Bank tot de veel effectievere CO₂-heffingen wordt nog steeds niet opgevolgd. Daarbij dreigen nieuwe 'oplossingen' waarbij multinationals emissieverlagingen kunnen afkopen via '*nature-based solutions*' en *offsetting*. Ook worden er door deze bedrijven en regeringen beloftes gedaan over *Net Zero in 2050*, zonder dat dit gepaard gaat met daadwerkelijke en reële emissieverlagingen de komende jaren. Het risico is zeer groot dat de hiervoor benodigde compensaties gaan plaatsvinden via o.a. boomplantages in het mondiale Zuiden. Dit zal ten koste gaan van de landrechten van inheemse volkeren en kleine boeren, die al zo in gevaar zijn door de exportgerichte productie van luxe landbouwproducten als soja, palmolie, rundvlees en biobrandstoffen. De EU heeft door vrijhandelsverdragen de uitstoot van broeikasgassen namelijk kunnen verplaatsen naar landen als China, Brazilië en Indonesië, terwijl deze landen hier 'klimaattechnisch' verantwoordelijk voor zijn.

Tijdens de *People's Summit for Climate Justice* in Glasgow ⁴ wordt door deze inheemse volkeren en maatschappelijke organisaties opgeroepen deze boodschap in alle landen te verspreiden omdat het de 'normale' media niet dreigt te halen. Deze stemmen bereiken ook niet het COP26-conferentiecentrum

---

¹ Na 5 november hebben ook de Handel Anders!-coalitie en het Portugese platform voor rechtvaardige handel TROCA - *Plataforma por um Comércio Internacional Justo* zich hierbij gevoegd.

² Zie het document via www.guusgeurts.nl/hongerklimaat

Met op pagina 1 t/m 4 de petitie in 2011, pagina 5 t/m 9 de ondersteunende organisaties en burgers en op pagina 10 t/m 12 de begeleidende brief aan ministeries en Tweede Kamer in 2011.

³ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2011Z23338&did=2011D56448

⁴ <https://cop26coalition.org/> en <https://cop26coalition.org/peoples-summit/>

omdat er een zeer restrictief toegangsbeleid is. Greta Thunberg ⁵ noemde COP26 een 'PR-event', 'A Global North Greenwash Festival' en 'A two week celebration of Business as Usual'.

Daarbij waarschuwt men dat de beloofde 100 miljard steun aan het mondiale Zuiden volstrekt onvoldoende ⁶ is om de toekomstige klimaatschade te compenseren, en grotendeels uit leningen in plaats van giften bestaat. Daardoor dreigen zij nog meer schulden op te bouwen. Zij roepen ook op om berichtgeving over klimaatverandering niet te beperken tot het energievraagstuk en de kosten voor de westerse bevolking in de toekomst, maar ook aandacht te besteden aan de historische koloniale verantwoordelijkheid voor de huidige alarmerende situatie Nu in het mondiale Zuiden. En zoals in de petitie wordt benoemd, wordt door het huidige beleid deze situatie alleen maar verslechterd.

Rol van de media

Tenslotte ook een kritisch woord aan een groot deel van de media. Zoals u misschien weet werden er 10 jaar geleden wereldwijd protesten gehouden door de Occupy-beweging. Men werd echter vaak verweten dat men vooral Tegen was, en geen alternatief had. Ondertussen zijn die alternatieven er wel, zoals in 2014 door binnen EU-brede *Alternative Trade Mandate*, ⁷ tot stand gekomen na een jarenlange dialoog tussen Europese maatschappelijke – en boerenorganisaties en vakbonden.

Afgelopen jaar publiceerden vergelijkbare organisaties verenigd binnen de Handel Anders!-coalitie in Nederland 'Een oproep voor eerlijke en duurzame handel' met voorstellen voor een rechtvaardig en milieuvriendelijk internationaal handels-, landbouw- en milieubeleid.⁸ Bij de lancering in Nieuwspoorst waren Jan Pronk en vertegenwoordigers uit de Tweede Kamer aanwezig,⁹ maar dit alternatief ging nagenoeg ongemerkt voorbij in de media ook binnen de 'kwaliteitskranten'. Terwijl een niet alledaagse coalitie van boeren-, milieu-, en ontwikkelingsorganisaties en FNV elkaar gevonden hebben binnen dit alternatief.

De rol van het huidige vrijhandelsbeleid binnen de huidige sociale en milieucrisis zijn voor ons evident. Maar het is complexe materie en vergt een uitleg van minimaal vijf minuten. Maar dat betekent niet dat de media deze uitdaging niet meer aan zou moeten gaan. Om het gemakkelijk te maken een oneliner tot slot: "De koloniale legers uit het verleden zijn vervangen door de huidige vrijhandelsverdragen, met hetzelfde doel: Toegang tot natuurlijke hulpbronnen en lokale markten."

PS. Precies tien jaar geleden vroeg coördinator Guus Geurts aandacht voor de Petitie voor Voedselsoevereiniteit en Klimaatrechtvaardigheid middels een 43-daagse vastenactie c.q. hongerstaking. Het was een uiterste poging om zo voorstellen proberen af te dwingen in de Tweede Kamer, media-aandacht te krijgen en daarmee de maatschappelijke discussie over deze onderwerpen los te krijgen. Het resulteerde in een aantal Kamerstukken die helaas niet werden aangenomen. Een student maakte over deze actie zijn afstudeerdocumentaire van 18 minuten. In de omschrijving bij deze video vindt u een overzicht van de media-aandacht van destijds, deels mede door uw medium. ¹⁰ We zijn graag bereid deze boodschap wederom verder toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

Werkgroep Voedselrechtvaardigheid, beschikbaar voor aanvullende vragen en opmerkingen:
Guus Geurts (coördinator), guusgeurts@yahoo.com, 06 - 43979849

---

⁵ Toespraak Greta Thunberg, 5 november 2021, Glasgow: <https://www.youtube.com/watch?v=RMA8NoUIGY>

⁶ <https://chinadialogue.net/en/climate/cop26-rifts-remain-over-finance-for-adaptation-loss-and-damage/>

⁷ *Alternative Trade Mandate: Een nieuwe koers voor het EU handels- en investeringsbeleid, 2014:* <https://www.somo.nl/nl/alternative-trade-mandate-een-nieuwe-koers-voor-het-eu-handels-en-investeringsbeleid/>

⁸ *Een oproep voor eerlijke en duurzame handel*, <https://handelanders.nl/wp-content/uploads/2020/11/publicatie.pdf>

⁹ Lancering met video: <https://handelanders.nl/geslaagde-lancering-publicatie-in-nieuwspoorst/>

¹⁰ 43 dagen in hongerstaking / vastenactie voor Voedselsoevereiniteit en Klimaatrechtvaardigheid 2011 <https://www.youtube.com/watch?v=cSOP1zHM8cY>

Alowieke van Beusekom, tt.alowieke@gmail.com
seMUel Sahureka, nusallifuru@gmail.com